

Cat timp mai am? - Termene procedurale

În cazurile în care legea nu stabilește ea însăși termenele pentru îndeplinirea unor acte de procedură, fixarea acestora se face de către instanță. La fixarea termenului, aceasta va ține seama și de natura urgentă a procesului.

Calculul termenelor (art. 181 NCPC):

(1) Termenele, în afară de cazul în care legea dispune altfel, se calculează după cum urmează:

Calcul pe ore

Când termenul se socotește pe ore, acesta începe să curgă de la ora 00:00 a zilei următoare - termenul nu se va calcula de la data primirii actului, ci de la ora 00:00 a zilei următoare.

Calcul pe zile

Când termenul se socotește pe zile, nu intră în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua când acesta se împlinște - sistemul nu ia în calcul nici prima zi (ziua de pornire), nici ziua în care se termina termenul (ziua de împlinire).

exemplu: se acordă termen de 3 zile - vor fi la dispoziție de fapt 5 zile - ziua în care se primește termenul, 3 zile, ziua în care se împlineste termenul.

Calcul pe săptămâni/luni/ani

Când termenul se socotește pe săptămâni, luni sau ani, el se împlinște în ziua corespunzătoare din ultima săptămână, ori lună sau din ultimul an. Dacă ultima lună nu are zi corespunzătoare celei în care termenul a început să curgă, termenul se împlinște în ultima zi a acestei luni.

(2) Când ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează (prorogarea termenului).

Împlinirea termenului (art. 182 NCPC)

(1) Termenul care se socotește pe zile, săptămâni, luni sau ani se împlinște la ora 24,00 a ultimei zile în care se poate îndeplini actul de procedură.

(2) Cu toate acestea, dac? este vorba de un **act ce trebuie depus la instan?? sau într-un alt loc**, termenul se va împlini la ora la care activitatea înceteaz? în acel loc în mod legal.

Actele depuse la po?t?, servicii de curierat (art. 183)

(1) Actul de procedur? depus în?untrul termenului prev?zut de lege prin scrisoare recomandat? la oficiul po?tal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare **este socotit a fi f?cut în termen.**

(2) Actul depus de partea interesat? în?untrul termenului prev?zut de lege la unitatea militar? ori la administra?ia locului de de?inere unde se afl? aceast? parte este, de asemenea, considerat ca f?cut în termen.

(3) În cazurile prev?zute la alin. (1) ?i (2), recipisa oficiului po?tal, precum ?i înregistrarea ori atestarea f?cut?, dup? caz, de serviciul de curierat rapid, de serviciul specializat de comunicare, de unitatea militar? sau de administra?ia locului de de?inere, pe actul depus, servesc ca dovad? a datei depunerii actului de c?tre partea interesat?.

Durata termenelor - Punctul de plecare

Termenele încep sa curga de la data comunicarii actelor de procedura, daca legea nu prevede altfel.

Cazuri de echipolenta - situatiile in care legea echivaleaza anumite acte procesuale comunicarii actului cu efectul ca de la acele momente incepe sa curga termenul (legiuitorul asimileaza comunicarii alte acte de procedura.

Exemplu 1: Se consider? c? actul a fost comunicat p?r?ii ?i în cazul în care aceasta **a primit sub semn?tur? copie de pe act**, precum ?i în cazul în care ea **a cerut comunicarea actului unei alte p?r?i** (proba actelor de procedura se poate face doar prin elementele interioare ei, nu exterioare). Astfel, data primirii echivaleaza cu o comunicare.

Exemplu 2: Termenul de apel este de 30 de zile de la comunicarea hot?rârii, dac? legea nu dispune altfel. Termenul de apel prev?zut curge de la comunicarea hot?rârii, **chiar atunci când aceasta a fost f?cut? odat? cu încheierea de încuviin?are a execut?rii silite**. Termenul se aplica si pentru recurs.

Exemplu 3: Dac? o parte **face apel înainte de comunicarea hot?rârii, aceasta se socote?te comunicat? la data depunerii cererii de apel**. Se va aplica si pentru recurs.

Durata termenelor - Punctul de implinire

Punctul de implinire este cel in care efectul termenului se realizeaza.

Efecte:

1. **Termen imperativ** (peremptoriu) - termenul ajuns la implinire ar avea drept consecinta imposibilitatea efectuarii actului de procedura. Un act facut intre punctul de plecare si implinire este un act facut in termen. Daca nu este facut in termen, intervine decaderea.
2. **Termen prohibitiv** (dilatoriu) - termenul ajuns la implinire are ca efect deschiderea posibilitatii de efectuare a actului. Daca este facut inainte de implinire, actul este lovit de nulitate fiind prematur (nulitatea e conditionata de vatamare).

Intreruperea si suspendarea termenelor

De regula, termenele sunt continue, curg fara intreruperi sau suspendari. Exista totusi exceptii:

Exceptii generale

1. Termenul procedural nu începe s? curg?, iar dac? a început s? curg? mai înainte, **se întrerupe fa?? de cel lipsit de capacitate de exerci?iu ori cu capacitate de exerci?iu restrâns?**, cât timp nu a fost desemnat? o persoan? care, dup? caz, s? îl reprezinte sau s? îl asiste.
2. Termenul procedural se întrerupe ?i un nou termen începe s? curg? de la data noii comunic?ri în urm?toarele cazuri: 1. când a intervenit **moartea uneia dintre p?r?i**; 2. când a intervenit **moartea reprezentantului p?r?ii**.

Exceptii speciale

1. In materia perimarii - Perimarea se întrerupe prin **îndeplinirea unui act de procedur? f?cut în vederea judec?rii** procesului de c?tre partea care justific? un interes. Perimarea inseamna moartea dosarului prin ramanerea lui in nelucrare, daca nu se fac lucrari in dosar timp de 6 luni, toate actele vor ramane fara efect, inclusiv cererea de chemare in judecata. Daca se face un act de procedura inaintea termenului, atunci termenul se intrerupe si va curge un nou termen. Reluam conditiile cumulative:
 1. Trebuie sa fie un act de procedura legal facut in cursul termenului de perimare;
 2. Trebuie sa fie facut de parti, nu de instanta;
 3. Trebuie sa fie facut de partea care justifica un interes (reclamantul in general, dar si paratul daca are cerere reconventionala);

4. Actul de procedura trebuie sa fie facut in scopul judecarii (nu cerere de copie de la dosar), repunere pe rol urmata de acte concrete de judecata.
2. Perimarea se suspend?, de asemenea, pe timpul cât **partea este împiedicat? de a st?rui în judecat? din cauza unor motive temeinic justificate**, precum ?i în alte cazuri expres prev?zute de lege.
3. **Termenul de apel se întrerupe prin moartea p?r?ii care are interes s? fac? apel.** În acest caz se face din nou o singur? comunicare a hot?rârii, la cel din urm? domiciliu al p?r?ii, pe numele mo?tenirii, f?r? s? se arate numele ?i calitatea fiec?rui mo?tenitor. Se aplica si in materia recursului.

Repunerea in termen

Partea care a pierdut un termen procedural va fi repus? în termen numai dac? dovede?te c? întârzierea se datoreaz? unor **motive temeinic justificate**. În acest scop, partea va îndeplini actul de procedur? în cel mult 15 zile de la încetarea împiedic?rii, cerând totodat? repunerea sa în termen. Odata cu cererea de repunere in termen trebuie depus si actul de procedura care nu a fost facut in termen. Instanta se va pronunta mai intai asupra cererii de repunere, iar apoi asupra eventualei exceptii de tardivitate. Sanctiunea nedepunerii actului in termen este decaderea, iar daca totusi partea va face respectivul act, atunci intervine nulitatea.

Bibliografie:

prof. univ. dr. Traian Briciu – note de curs